

Oog in oog met scleralenzen

Door: Henny Otten

Scleralenzen zijn een belangrijk hulpmiddel in de medische contactlenspraktijk. Als contactlensspecialist zul je in de dagelijks praktijk ook wel scleralensdragers tegenkomen, maar 'wat is dan precies de bedoeling; waar moet je dan op letten'. Het beoordelen van een scleralens heeft een aantal aandachtspunten en wanneer je die correct uitvoert is de controle zinvol.

Een scleralens rust op de conjunctiva/externe sclera en mag daar geen bloedvaatjes indrukken (blanching). Ook mag de lens geen contact maken met de cornea omdat er dan beschadigingen ontstaan. De lens wordt ingezet met een ongeconserveerde zoutoplossing en vult de ruimte tussen het hoornvlies en de lens. De centrale ruimte bedraagt gewoonlijk 200-250 micron, maar ook perifeer bij de limbus moet er ruimte zijn en mag de lens daar niet aanliggen. Deze ruimte kan vervuild raken gedurende de dag met stofwisselingsproducten en dat betekent dat de lens soms opnieuw moet worden ingezet met verse zoutoplossing. Aanslag op de lens, zoals proteïne, kan aan de voorzijde en aan de achterzijde ontstaan en kan leiden tot minder comfort, visuswisselingen en debris achter de lens. Het is dan zaak de aanslag tijdig te verwijderen met een proteïne reiniger, maar ook de oorzaken van aanslag tegen te gaan. Een goede functie van de kliertjes van Meibom en het onderhouden van een goede functionele knipperslag zijn hierbij belangrijk.

Natuurlijk is het ook belangrijk dat de scleralens qua grootte en profiel past bij het oog en de oogvorm. Scleraprofielen kunnen worden beoordeeld met de spleetlamp en een optische coupe door de vorm van de sclera te beoordelen terwijl de patiënt naar beneden kijkt. Dit geeft een goede indruk van de vorm en grootte van de bulbaire sclera. En last but not least, de grootte van de scleralens wordt in principe bepaald door de grootte van de cornea, die we kunnen vaststellen door de Horizontale Visuele Iris Diameter (HVID) op te meten. Dat kan met een maatlatje maar ook de topograaf verschaft je meestal deze informatie.